

ARVUHEZ KRISTEN

AVENUE DE LA MARNE

28

LORIENT

C/C. POSTAL N° 209-81

SUR

NANTES

GRIT HO CHOAZ!

Ar gelaouenn-man

a zo skrivet e teir yez dishenvel :

La Vie Chrétienne : e galleg penn-da-benn.

Ar Vuhez Kristen : e brezoneg Kemper ha S. Brieg.

Er Vuhé Kristén : e brezoneg Gwened.

HEVELEP ADRES : 28, avenue de la Marne, Lorient.

HEVELEP MENNOZ : sklerijenna, ober vad, diduella.

HEVELEP PRIZ : koumanant ordinal : 6 l.; koumanant a enor : 10 l. gant perz e 365 oferenn lavaret bep bloaz hor madoberourien.

HEVELEP KONDISIONOU evit neb a garfe ober anezo

KANNADIG ar BARREZ

(ar c'hondisionou a zo aman war an 2 bajenn diweza)

*Grit ho choaz, ha n'hen ankounac'hait ket :
ar gelaouenn-man eo « ho » kelaouenn,*

Lennit anezi!

Skignit anezi!

Klaskit d'ezi lennerien nevez!

— Adalek breman, bennoz Doue d'eoc'h —

GOUERE 1933

BEC'H D'AN DIGAREZIOU !...

Sevel evit koueza adarre ? Da ober petra ?

« Senti a-walc'h a rafen ouzoc'h : lakaat a rafen urz em c'hous-tians. Met, e gwirionez, da ober petra? Me a gouezo dioustu goude. Va lezit eta. Pa zistroin ouz Doue, e tistroin evit mat; me a ziskargo va sac'had en eun taol; ne vezo ket diaesac'h d'in dis-kleria kant pec'hed eget unan. »

Setu aze avat komzou trubard, komzou tud trec'het!

N'hoc'h eus ket c'hoant da sevel, a lavarit, war zigarez ma 'z oc'h sur da goueza adarre?

Met, lavarit d'in 'ta, PERAK OC'H SUR DA GOUEZA A-NEVEZ ?

Abalamour m'eo gwan ho polontez.

Abalamour n'ho peus ket laket mat en ho penn chom et ho sav eur wech savet.

N'HO PEUS KET A VOLONTEZ; setu aze ho klenved bras!
C'hoar sant Tomaz a Akin a c'houlenne digant he breur petra oa ret d'ezit ober evit ren eur vuhez santel : « *Da genta, a respo-tas-hen, kaout bolontez d'hen ober, d'an eil kaout bolontez d'hen ober, ha d'an trede kaout bolontez d'hen ober.* »

Hag, e gwirionez, eur volontez grenv a zeu a-benn eus pep tra, eurs ar santelez evel eus an traou all.

Hirio, ne vez furmet mui ar volontez; ne vez klasket ober nemet tud desket.

Dre-se eo bihan niver an dud a volontez..., hag ivez niver an dud santel.

Ar Marechal brudet-dreist Foch en deus roet d'eomp ar ger-gourc'hemenn-man : kaout bolontez start da gaout an trec'h war an enebourien, hag ober pep tra diouz ar volontez-se.

Pa voe laket sant Fransez Xavier war roll ar sent, Fransez a Sal a lavaras : « Setu aman an trede sant Fransez; ha pa rankfen rei va buhez evit hement-se, me a vezo ar pevare. » Dalc'het en deus d'e c'her. Deut eo da veza sant Fransez a Sal.

PERAK C'HOAZ OC'H KOUEZET ? ABALAMOUR N'OC'H EUS KET GOULENNET SIKOUR DOUE HA SKOAZLL AR WERC'HEZ. Hoc'h-unan n'oc'h ket evit herzel, met gant gras Doue, n'eus netra hag a vefe dreist ho kalloud.

Dizroit eta a-nevez ouz Doue, pe marteze n'ho pezo ket amzer d'hen ober diwezatoc'h. Piou a oar?

Ha goude m'ho piije amzer d'hen ober, n'eo ket sur ho pefe nerz-kalon a-walc'h evit-se; rak, kaer ho peus lavaret, diaesoc'h eo kofes kant pec'hed eget unan.

Breman dija e kavit start a-walc'h diskleria ar pezh a zo war ho koustians. Diwezatoc'h, pa vezo an diaoul trec'h-mat d'eoc'h, e kavoc'h startoc'h c'hoaz.

Kemerit eta ar rezolusion start da sevel en-dro ha da chom en ho sav, gant sikour gras an Aotrou Doue.

Pa vez paket eul lamm, petra 'reer? Sevel a-nevez ha teurel muioc'h a evez.

Grit evel-se ivez! SAVIT EN-DRO, hep dale pelloc'h, hag hiviziken TAOLIT MUIOC'H A EVEZ !

BROGAROUR.

Chom a ra c'hoaz

hiniennou ha n'o deus ket paet ar gelaouenn evit 1933.

Poënt eo hen ober !

Eun tammig bolontez vat, mar plij !

Eürus-bras e oa hag e vamm ken eürus all.

ZIZIR

Eur mous bihan a grie a-bouez penn hanoiou ar c'hazetennou a werze : *Le Petit Parisien! La Volonté! L'Echo de Paris!* ha re-all c'hoaz.

Eul lean eus a Urz sant Fransez a dremenas en e gichen : « Paotr, emezan, ro d'in ar gazetenn *La Croix*.

N'en eus ket hounnez, n'em eus ket klevet hano anezi.

— Penaos, n'ec'h eus ket gwelet eur gazeteun hag a zo eur groaz warni, er bajenn genta?

— Nann...

— Gouzout a rez da vihana petra eo eur groaz.

— Nann, ne ouezan ket! »

Hag al lean da ziskouez ar groaz a zouge :

« Ah! eme ar paotr, evel ar re a vez gwelet er vered war ar beziou!

— Badezet out?

— N'oun ket c'hoaz. Va mamm a lavar a-wechou eo poent sonjal em Fask kenta hag e vije ret va badezi — Met ne vez ket kavet a amzer. »

N'eus ket ezomm da vont d'an Afrik pe d'ar Chin evit kaout tud gouez. Er c'heriou bras ez eus anezo diouz an dousenn, ha kreski a raio c'hoaz buan o niver gant ar skolioù dizoue ha leziregez ar gerent :

« Pe hano ec'h eus?, a c'houlennas al lean.

— *Désiré Hurlin*, met ne vez graet nemet *Zizir* ac'hanoun.

— E-pelec'h emañ o chom?

— Er ru N., N° 8.

— Mat eo, mont a rin d'az ti. »

Daou zervez goude edo an tad e ti *Zizir*. Paour e oa an traou

ennan, met naet. Ar vamm, eur c'hrouadur bihan en he divrec'h, he devoa doare vat.

« C'houi eo mamm Zizir? a c'houlennas an Tad.

— Ya, petra en deus graet adarre ar pezh fall-se?

— O! droug ebet, bezit dinec'h, met d'e oad e vije poent ober ar Pask kenta.

— Ya, gouzout a-walc'h a ran, met n'eus ket a amzer. Gwerza a rank kazetennou, ha ne c'hellfe ket mont d'ar c'hatekiz.

— Met me en em garg anezan. Me a zesko d'ezan e gatekiz hag e breparo d'e Bask kenta. N'hoc'h eus ken nemet hen digas d'in.

— Mat, m'en deus c'hoant, me a ro va asant. »

D'ar mare-se e tigouezas Zizir er gêr. E zilhad a oa roget; sklaer eo e oa bet oc'h en em ganna gant re-all eus e oad :

« Eus pelec'h e teuez? eme e vamm; adarre out bet oc'h en em ganna, hailhon? ma kav d'it ez an-me da brena bemdez dilhad nevez d'it, e faziez. »

Zizir a c'hrosmolas en eur heja e ziouskoaz. Hep aon ebet, e teuas dirak an Tad :

— Sell, emezan. C'houi eo! Ha mont a ra an traou war a-raok?

— Selaou, paotr. Ha dont a rafes bep yaou d'am zi, da eun eur goude kreisteiz? D'an eur-se ne werzez ket a gazetennou.

— Ne lavaran ket nann.

— Mat eo. Da c'hedal a rin. Dalc'h mat d'az ker. Me a zo o chom er ru I. »

Zizir a zalc'has d'e c'her, ha d'ar vaou war-lerc'h e voe desket d'ezan e gatekiz evit ar wech kenta. Ne anaveze netra eus ar relijion, hag e voe ret kemezet poan gantan, met diskouez a reas bolontez vat, hag a-nebeudou ez ae eun dra bennak en e benn. Plijadur vras en deveze o klevet istoriou an Testamant Koz hag an Testamant Nevez, ha distro da di e vamm, e konte ar pezh en deveze klevet.

Eun dervez, dioc'h ar mintin, e chapel al leandi, a-raok m'oa deuet ar mare da werza kazetennou, Zizir, gwisket dereat, a resevas Jezuz en e galon. Eürus-bras e oa hag e vamm ken eürus all :

« N'eo mui henvel ouz kentoc'h, a lavaras ar vamm d'an Tad. Ma plij ganeoc'h kenderc'hel d'e skolia, me a vezo laouen. »

Ha Zizir a gendalc'has. Eun dervez e lavaras d'an Tad :

« Tad, emezan, me am eus bet chans da veza ho kavet war va hent; met bez' ez eus re-all a villierou o c'haloupat dre ar ruiou hag o devije ezomm ivez da veza kenteliet.

— Her gouzout mat a ran; met n'eus ket a veleien a-walc'h. Rak-se ar gristenien a dle sikour ar veleien. Te hag a zo breman

kristen, te hag a oar petra eo madelez Jezuz-Krist, lavar eur ger bennak bep an amzer d'ar vugale all a anavezez, digor an hent d'ar beleg.

— Hen ober a rin a greiz kalon.

Selaou c'hoaz. Sevel a c'hellez uheloc'h. Ennout ez eus danvez eur beleg. Bez fur, mat da bedi, ha marteze e c'hellin da hentcha betek ar velegiaj.

— Oh! eme Zizir, ha gwir eo?

— Ya, sur, gwir eo. Ma karez zoken, e c'hellin staga rak-tal d'ober skol d'it.

— O! tad, me 'zo kontant-bras; ma 'z eo kontant va mamm ivez? »

An Tad a yeas da gaout ar vamm; houman ne c'houlennas ket gwelloc'h. Zizir a yeas eta d'ar skol gant an Tad; lakaat a reas e boan da zeski; ober a reas e studi penn-da-lenn, hag hirio eo beleg hag e labour kalonek war-dro an dud, ha dreist-holl war-dro ar vugaligou, ha n'anavezont tamm relijion ebet.

Doae a choaz e veleien e-lec'h ma kar.

Y. U.

Eur Bern Glotennou

WARDU AR MOR.

A-hed ar ster, ken c'houek he mouez,
Da heul an abardaez a gouez,
E karan pourmen war va fouez,
Disheolet gant tok glas ar gwez,
Freskaet gant an aezenn a c'houez
Hag hanter-vezvet gant ar c'houez
A bign en aer diouz ar bleun gouez.

Wardu ar mor ar ster a red,
Buhan, goustad, diouc'h ma vez red,
Er geot a douz ar saout, d'o fred,
Dre greiz ar c'hoajou sioul, a-hed
Ar prajou, ar parkeier ed,
Skleriet gant al loar en he sked
Hag he c'han dudius bepred.

Tud a bep oad, a holl stadou,
E ster ar vuhez beradou,
War hor muzell huanadou,
Rummadou goude rummadou,
Ni gerz ivez, a vagadou,
Evel araozomp hon tadou,
Wardu mor doun an holl vadou.

Saint-Brieg, 6-6-33.

J. L'HELGOUAC'H, O.M.I..

Ar c'heginer laouen-man a zo pevar den souezet-mik en-dro d'ezan.

E-pelec'h emaint?

Dilabour!...

Diwar-benn an ehan-labour...

(LE CHOMAGE)

Petra eo an ehan-labour?... Le chômage?... Bez ' ez eo eur c'hlenved hag eur c'hlenved spegus-meurbet. N'oa ket kalz a ano anezan arak ar brezel.

Eun nebeudig amzer goude, avat, ez eus meneg anezan e Bro-Saoz. Ac'hano eo en em skignet koulz lavaret dre ar bed a-bez ha konta a reer (hel lennet hoc'h eus moarvat, koulz ha me, war ar c'hazetennou) ez eus eun tregont milion bennak a dud taget gantan.

Da welet, n'eo ket eur gwall-glenved; da c'houzout evelato ez eo, rak ar re m'eo krog enno, a rank chom da groazia o divrec'h, pa n'o deus nemeto da c'hounit d'ezo, d'o gragez ha d'o bugale, o bara pemdeziek.

Hogen,

« An naon du a zo dishegar
Ar c'hof ilboued a zo bouzar ».

Ha setu perak ne c'heller ket miret da skrija, pa sonjer e tiwano marteze diwar ar c'hlenved-se, ma ne gaver ket an

tu d'hen diarben abred a-walc'h, eur walenn gwasoc'h eget ar brezel : *ar freuz hag an dispac'h* evel er Rusi.

Evel a c'hellit kredi, *medesined bras* a zo bet *galvet da studia piz ar c'hlenved-se*. Lakaet o deus o ijin hag o gouiziegezh evit gouzout petra a oa kaoz d'ezan.

— *Setu aman ar pep brasa eus ar pez o deus lavaret.*

*
**

Petra a zo kaoz dar c'hlenved-se da daga kemend-all a dud?

1) *N'eus ken kaoz*, eme lod eus ar vedisined, *nemet an hanter re a draou a bep seurt a zo bet graet en uzinou hep beza sonjet a-zevri ha kavet e vije bet fred d'ezo*, ha *gelllet e vije bet o gwerza*. Ar pez a hanvont e galleg : « la surproduction ».

Gwir eo...

Kalz re a draou a zo bet graet hag a vez graet atao e broiou a zo. En Amerik, diouz ar pez am eus klevet lavaret, ez eus uzinou bras hag a c'hell ober bep bloaz war-dro 8 million *karr-dre-dan*, pa n'eus o redek an henchou dre ar bed nemet 6 ; 900 million re voutou ler, d.l.e.teir gwech hanter re evit an Amerikaned... hag evel-se evit an traou all : *glaou, dir, gloan, hag all...*

Evelato, daoust ha gwir eo e vefe re a draou dre ar bed hag e vefe *kement-se an droug a dleer da ziarbenn?* Ne gav ket d'in. *Paul Reynaud*, bet ministr en hor bro, a lavare n'eus ket gwall-bell : « *Mar deus kalz traou, n'eus ket re : ar pez a zo da ober evit gellout o gwerza eo chench priz d'ezo, rabati eun tammig warno, ha chom hep miret ouz ar broiou da ober kemwerz an eil gant eben.* »

2) Lod all eus ar vedesined a lavar : *Ma vije bet rannet gwelloc'h an arc'hant hag an aour etre ar poblou, ne vije ket kement a dud dilabour.*

Gwir eo. Den a skiant vat ebet n'hen nac'ho : *Ma vije pinvidik an holl vroioù* ha m'o divije kement a arc'hant ha ma karjent etre o adouarn, e vije aes d'ezo kaout labour

d'o zud. Ya, met ar broiou a zo ar muia o klemm, *eo ar re n'o deus ket gouezet beza piz* ha kempenn war o gwenneien, p'o doa. Ha piou a zo kaoz nemeto o-unan, mar dint breman kaset d'ar bern?

Selaouit ar pez a lavar ar skrivagner *Ludovic Naudeau* diwar-benn an Alamaned o deus fripet o arc'hant hag an arc'hant prestet d'ezo gant ar re-all : *Graet o deus araok ar brezel, ha kendalc'het o deus d'hen ober da-c'houde ar pec'hed a ourgouilh : c'hoant o deus bet da veza henvel ouz Doue. Ha setu int-i breman gant uzinou ha mekanikou a rank chom a-sav, gant listri ha ne reont tamm kemwerz ebet, gant tiez bras savet a nevez 'zo ha ne servichont da netra. Mat e vefe bet d'ezo :*

*Araok samma, poueza ar bec'h,
Pe sammet, hen dougen dinec'h ».*

... Ha n'eo ket dont da fraonvellat d'eomp eo.

3) Medisined a zo hag a *laka ar bec'h war an niver re vras a dud a zo, war o meno, er bed*. Diouz o c'hlevet, eun dra ret e ve bihanaat niver ar vugale er familhou.

Ar re-man a fazi ivez, sur eo.

Da vihana, setu aman ar pez a sonj *Mussolini*, Gouarner an Itali, war ar poent-se.

D'an Ao. *Emile Schreiber*, a lavare d'ezan e miz gwengolo diweza : « Klevet em eus graet, dre ma 'z aen, lavaret e c'houlennit, dre al lezennou nevez hoc'h eus savet, digant ho kenvroiz lakaat er bed ar muia ma c'helljent a vugale. Hogen, an Itali, an dud dilabour a zo enni (war-dro eur million) hen diskouez sklaer, n'eo ket gouest da vaga ar vugale he deus. Daoust ha ne gav d'eoc'h oc'h aet eun tammig re lark? ».

« — Nann, nann, eme *Vussolini*, hor bro, gwir eo, n'eo ket pinvidik anezi. Met eun *tenzor he deus hag a dle da ziwall gant ar brasa aked. An tenzor-se eo he bugale*. Pinvidigez eur vro, zoken pa n'ez a ket an traou en-dro evel boaz, eo he bugale. Seul-vasoc'h eo an niver anezo, seul-binvikoc'h eo. »

4) Lod all, erfin, a gav abeg er mekanikou a zo breman ken stank e-touez an dud hag a zalc'h plas hag a ra al labour a rae ar vicherourien gwechall.

Gwir eo ez eus muioc'h a vekanikou e-touez an dud, zoken war ar maeziou. Met petra a zo kiriek a-ze, ma n'eo ket ar vicherourien o-unan?

Bez 'ez int bet re zirezon en holl gant o c'houmananchou, re zamantus d'o foan war eun dro, ha war an distera digarez alies, pa droe en o fenn, e vezent gwelet o terri o c'hamananchou hag o vont da glask labour da lec'h all ha dreist-holl d'ar c'heriou, o sonjal e c'hounezfent eno ar c'hant bras, hep kaout ezomm da derri o c'horf. Ar mekanikou a goust ker a-walc'h, met ganto, pa ne gaver ket a vevelien, e c'heller tremen hep.

*
**

Setu aze ar pezh deus lavaret ar vedisined bras. Kaout a ra d'in koulskoude ez eus eun dra all hag a zo marteze, sur oun zoken, kaoz da gement a vicherourien da chom hep kaout labour, hag an dra-se eo ar geraouez a zo war an traou a vez graet en uzinou hag a rankomp da brena er mare ma 'z eus rabat war ar chatal, ar gwiniz hag an drevajou all.

Met, ententit mat, ma chom ken ker an traou a rankomp da brena ha m'eo deuet dre-se ar c'hemwerz da sac'ha, n'eo ket an dud a zo e penn an uzinou eo a zo da damall hepken. Ar re-man ne choulennfent ket gwelloc'h eget gwelet ar chemwerz o vont en-dro, eget lakaat eun tam rabat war o marc'hardouez, met ne c'hellont ket hen ober, anez e vent rivinet.

Perak ne c'hellont ket hen ober? Abalamour ma rankont paera diwar o marc'hadouez eun hanter re a dailhou d'ar c'houarnamant ha rei paeamanchoù re vras d'ar vicherourien.

Setu perak darn anezo o deus ranket, evel meur a hini ac'hanoc'h marteze, lezel o micherourien da vont kuit, abalamour ma ne c'hellent mui o faea.

Setu aman ar pezh en deus bet graet Mussolini evit dont a-benn eus ar geraouez e miz du 1930?

« Evit dont a-benn eus ar geraouez, kenta tra a zo ret da ober, emezan, eo tailha o fae d'ar baotred a zo e servich ar c'houarnamant ha d'e vicherourien. Ha setu hen dioustu diskaret eus a zek dre gant. Met ar re-man a dle gellout gant o fae beva int-i hag o zud. Ne vo ket aes d'ezo hen ober, ma ne deu ket a rabat war an traou. Met penaos dont a-benn da lakaat ar c'homersanted da rabati? Oc'h ober konkurans d'ezo. » Raktal eta e c'hourc'hemenn ma ve savet war ar plasennou, war ar maez koulz hag er c'heriou, staliou hag a ve kavet enno pep tra da brena d'ar priz-manpriz. Evel-se ar c'homersanted, a-nebeudou, a ranko, m'a n'eo deus ket a c'hoant da welet o stal o vont d'an traon, gwerza ken marc'had-mad all o marc'hadouez.

Ar pezh a zo c'hoarvezet. N'eo ket hep poan, a c'hellit kredi, rak klemmou a save a-gleiz hag a-zehou a-eneb ar c'houarnamant, met ne reas ket kalz a van evit o c'hlevet, hag ar gigerien pennok, evel ar varc'hadourien all, a voe ret mat d'ezo plega.

Evit dont a-benn eus ar geraouez, en hor bro, e rankfer ober evel-se ivez.

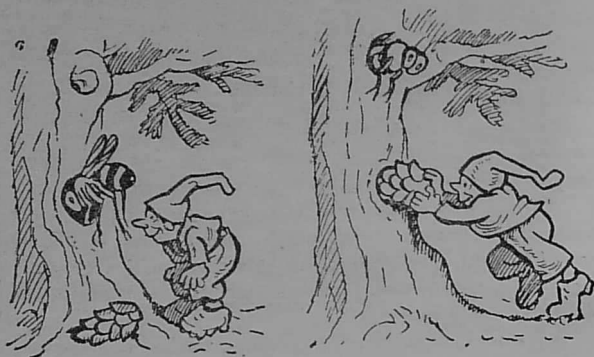
Met siouaz... n'eo ket digreski an tailhou eo en deus sonj ar c'houarnamant da ober, met o c'hreski hag o c'hreski c'hoaz : n'eo ket tailha o fae d'an dud a zo en e servich eo a raio kennebeut. Nann, rak re a aon en devezo razo, ha neuze, n'emaomp ket c'hoaz en toull tosta da welet dibunet pelloc'h kudenn an ehan-labour hag ar geraouez bet d'ez i lamm ouz torgenn.

Nann... nann. Met gwsa pezh a zo eo, ma kendalc'h an traou da vont en dro evel-se, e vezo rivinet neat ar gouerriated.

O dever eo sevel o mouez ken uhel hag hini paotred ar c'houarnamant. Hag evit-se, en em glevet hiviziken muioc'h kenetrezo. Poent eo d'ezo, e gwirionez, divorfila; n'eo ket hepken d'ezo o-unan e raint vad, met d'ar vro a-bez. Int-i eo o deus he difennet startoc'h eget n'eus forz piou da eur an drailh, int eo, dre o labour, a zalc'h anez i en he sav. Dleet eo d'ezo gellout beva enni ken aes hag ar re-all, int-i hag a zo he yac'ha, he c'haloneka, he gwella bugale.

TREMEUR.

Yann ar paotr mat oc'h ober eun dro war
ar meaz

EVIT BEZA SALVET EO RET ANAOUT...

C'houec'hvet pennad.

PETRA RA AN AOTROU DOUE EN NENV?

« Petra ra an Aotrou Doue en Nenv? » a c'houlenne eur c'hrouadur ouz e dad.

« An Aotrou Doue, eme an tad, en deus krouet an heol, ar stered, al loar, an douar; ha marteze e kendalc'h atao da ober, e dounder an Nenv, stered hag heoliou all ha ne welomp ket; ouspenn e kemer soursi da c'houarn ha da ren an traou en deus graet. Setu aze labour, d'am sonj-me, labour gaër, labour vras an Aotrou Doue en Nenv; he me gav d'in eo a-walc'h. »

Fazia 'rea an tad o komp evel-se.

Kroui, evit an Aotrou Doue, a zo eul **LABOUR ZISTER**; teurel hag hada, e bolz an nenvou, heoliou ha stered a vil vern, a zo evitan **EUR C'HOARI**.

Doue, spered parfet hag holl-c'halloudek, a zo ret d'ezan kaout e-pad an eternite, eul labour all da ober, bravoc'h ha kaeroc'h mil ha mil gwech eget an holl draou krouet, **EUL LABOUR PARFET HAG A ZERE OUZ E NATUR DOUEEL HAG ETERNAL**.

Rak, sellit, pep tra a labour **HERVEZ E NATUR**. Eur mean ne finv na ne gresk; eur wezenn a gresk hag a zoug frouez; eul loan a wel hag a glev; an den, gant e spered, a ra traou kaeroc'h; a-raok sevel tiez, paleziou, maneriou, ilizou kaer, e wel o skeudenn en e benn; hag a-raok skriva war ar paper leoriou brudet, en deus o skrivet dija en e benn. Seul-barfetoc'h eta eo eun dra krouet, seul-barfetoc'h e vo e labour. Ouspenn, pep unan war an douar a glask ober al labour kaera a c'hell, a-hend-all n'ez eus na peoc'h en e galon na levez en e spered.

**

Hag an Aotrou Doue, oc'h ober peseurt labour e kav eul levezenn parfet, evel m'eo dereat evitan?

Evel m'eo parfet hak eternal, **DOUE NE GAVO EUL LEVE-NEZ, EUR BLIJADUR BARFET HA LEUN NEMET GANT EUL LABOUR PARFET HAG ETERNAL**.

A-raok mont pelloc'h, eur ger d'an dud dientent hag a gred eman Doue, evel unan bennak bras, uhel ha glorius, o chom e lein an Nenv, hep finval, hep labourat, hep ober netra.

Nag e fazi an dud-se! *DOUE N'EO KET EUN DOUE MA-RO*, met eun *DOUE BEO, HAG A LABOUR E-PAD* an Eternite en eun doare parfet.

Perak?

1) *ABLAMOUR M'EO EUR SPERED*, Spered Eternel ha Parfet.

2) *HAG ABALAMOUR M'EO KARANTEZ* parfet hag eternal. Eur spered ne c'hell ket chom hep labourat evit anaout — hag eur galon ne c'hell ket chom hep klask re-all da garout.

**

1) *SPERED*. — Petra reomp-ni gant hor spered? Anaout ha klask anaout muioc'h-mui. Doue, Spered parfet, a dremen e Eternite oc'h anaout ivez; rak anaout eo labour ar Spered.

Met *OC'H ANAOUT PETRA* e tremeno Doue E amzer e-doug an Eternite?

OC'H ANAOUT AN TRAOU KROUET?

An traou-se holl n'int nemet traouigou, braouigou bugale evitan. Ha ma n'en defe Doue nemet an traou-se da anaout evit kaout plijadur ha levez, pebez paourentez evit e spered! Hen eo en deus o graet evel en eur c'hoari. Hen a zo eta brasoc'h egeto, gelllet en defe chom hep ober an traou-se, rak n'en doa ezomm ebet anezo.

A! Ya! sur a-walc'h, e spered a rank anaout traou all bravoc'h ha kaeroc'h, evit ma kavio plijadur ha levez en e anaoudegez.

MET PETRA ETA ?

Petra chom da anaout, pa vez tennet an traou krouet? Chom a ra *AN AOTROU DOUE HEPKEN*. Doue eta a gavo e levez parfet oc'h en em anaout Hen e-unan. Hag an anaoudegez en deus Doue anezan e-unan, a zo beo, parfet, eternal evel ma tere ouz eur Spered Doueel : rak pep-hini a labour hervez e natur : en eur ger : anaoudegez Doue a zo eveltan, *PARFET EVELTAN, DOUE EVELTAN*. Anez an dra-se ne vefe ket parfet e anaoudegez.

Ha *PE HANO A VEZ ROET D'AN ANAOUDEGEZ PARFET-SE* en deus Doue anezan e-unan?

An hano a *VAB, AN EIL FERSON EUS AN DREINDED, MAB DOUE*.

Eun den en em laka dirak eur mellezour; gwelet a ra ennan e skeudeun. Lakit e vefe beo ar skeudeun-se evel m'eo beo an hini en em laka dirak ar sklasenn : setu neuze unan all eveltan, beo eveltan; en eur ger eun den all. Setu aze eur skeudenn paour ha dister eus ar pezh a zo en Dreinded, etre Doue an Tad ha Doue ar Mab.

(an eil lodenn er miz a zeu)

MELEGAN.

**

D'an 31 a viz Mae 1933, an Tad Santel ar Pab Pi XI a lakas ar Plac'h-Eürus Bernaded Soubirous war roll ar Sent.

Santez Bernaded Soubirous

**

**

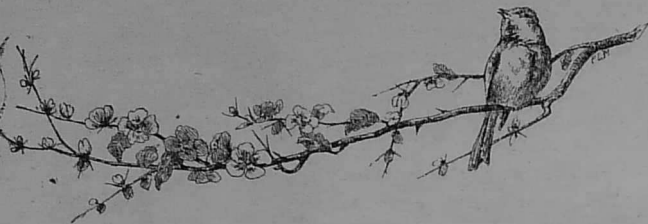
D'ar memes dervez, Pi XI a gomanse e 77^{et} bloavez.

Ra chomo c'hoaz pell e penn an Iliz!

**

Pi XI

DEVERIOU AR C'HRISTEN.

Madelezou an Aotrou Doue

em c'henver

Goude beza sellet a-dost petra eo Doue an Tad en deus va c'hrouet, petra eo Doue ar Mab en deus va frenet, petra eo ar Spered Glan en deus va santelaet, e tlean bremañ soñjal a betra oun dleour da dri Ferson an Drinded Santel, prizout an holl vad en deus graet d'in va Doue.

Penaos e c'hellin-me trugarekaat a-walc'h an Aotrou Doue eus e holl vadelezou?

A holl-viskoaz en deus bet soñj ac'hanoun ha merket d'in an amzer da zont er bed. P'eo deut ar c'houlz-se, en deus va c'hrouet a netra, va graet heñvel outañ, roet d'in eur c'horf, hag eun ene, va frenet gant priz e Wad santel, ha gouestlet d'in eul lec'h eürus en Neñv, mar karan e ser-vija mat an douar.

Ouspenn ar madou-se am eus bet digantañ, evel pep kristen, pegement a c'hrasou en deus c'hoaz roet d'in kentoc'h eget da lies hini?

Va diwallet en deus a-raok va ginivelez ha graet d'in beza badezet hep-dale pa oan ganet. Pegement a varv hep beza badezet!

Roet en deus d'in ar c'hras da zont war douar an dud vat, ar Gristenien santel, ha nann war douar ar Baganed pe

— 637 —

an Ugenoded. Lakaet en deus ennoun spered ha komprenzon muioc'h marteze eget n'en deus roet da veur a hini.

Roet en deus d'in an tu da veza desket a-walc'h war ar relijion, mar karjen beza selaouet ervat ar pezh a zo bet lavaret d'in. Nag a bet n'o deus biskoaz klevet komz eus ar gwir Doue!

Bet em eus digantañ bara, va gwalc'h, tra ma weler tud o tui gant an naon pe nec'het gant an diouer, o klask o boued eus an eil dor d'eben.

Gantañ ez oun bet diwallet diouz an droug kant ha kant gwech; ha gant an droug-se eun toullad all en em golle.

Teneraet en deus va c'halon gant rebechou va c'hous-tiañs hag va galvet davetañ gant soñjou santel an Neñv, prezegennou mat ar veleien.

Va c'hasket en deus, p'edoun kollet, va fardonet, p'edoun distroet dioutan; astennet en deus va buhez evit lezel ganin amzer a-walc'h d'ober pinienn.

Mar ne doun ket kollet, da biou eta emañ dleour nemet d'an Aotrou Doue? N'eo ket gwir, va ene?

Va Doue en deus lakaet em spered ar soñj da vont d'ar Misionou, d'ar retrejou hag va dihunet a gousked pounner ar pec'hed. Teuzet en deus skorn va c'halon hag va disorc'hennet a follentez ar bed, dre rei d'in sklaerder evit ana-vezout va fallentez, hardisegez da gofes va fec'hejou, nerz d'ober pinienn anezo.

An Aotrou Doue en deus roet d'in eur c'hofesour mat en deus va dalc'het a-dost ha graet d'in kompren emañ krouet evit Doue hepken, ez eo difennet ouzin ranna va c'halon etre va c'hrouer hag ar bed.

Ar c'hofesour-se en deus prezeget d'in n'eo ket a-walc'h beva hep pec'hed, eo ret ouspenn ober ar vad evit mont d'ar baradoz.

Lavaret en deus d'in na dleat ket klask plijadur va c'horf diwar goust va ene, nag aezamant ar vuhez diwar goust va silvidigez.

Diskleriet en deus d'in eo eun dever trei kein d'am

gwall-dechou, terri va hegou fall, trec'hi va fallentez, gwas-ka warnoun, pellaat diouz an droug, gouzañv gant habask-ter, dougen va c'hroaz, degemer gant anaoudegez vat va zru-builhou, sonjal alies e Doue, beva dindan e zaoulagad, kin-nig d'ezañ va foaniou, pedi Doue, zoken pa ne vezan ket troet da bedi, derc'hel start d'am lezenn a vuhez, daoust da lavariou an dud fall, a gav eo eun taol kaer ober goap ouz ar re a zalc'h ervat d'an Aotrou Doue.

Setu, va ene, setu eun tammig eus ar vad en deus graet d'eomp an Aotrou Doue; ha ne glask nemet ober c'hoaz muioc'h en hor c'heñver, mar karomp ni ivez ober eun dra bennak evitañ...

(Adskrivet gant Gournadec'h.)

SERR - NOZ....

An deiz a zo kouezet ha freskik eo an êv;
Eur c'hloc'h sklintin du-hont a son brao er pellder :
Kloc'h an *Angelus*, pedenn ar Bed d'ar Werc'hez.
Me'gar klevout ar c'hantig-se, kan an Elez,
Pa ven war seul va dor,
Chouket war eur gador,
O sonjal da serr-noz,
Arôk mont da repoz.

Loeiz GOURLET, Bodspenn,
Moëlan

Evit santelaat miz Gouere

1° — Bevomp atao er stad a c'hras. Ma c'hoarvez ganeomp koll anezan, na chomomp ket er stad a bec'hed; deomp rak-tal da gofes.

2° — Deomp da gomunia da zeiz gouel ar Werc'hez (d'an 2), d'ar gwener kenta eus ar miz (d'ar 7) pe d'ar sul war-lerc'h; ha ken lies gwech ma c'hellimp.

3° — Deomp d'an oferenn bep sul, ...war ar pemdez ivez, ma c'hellomp, ... atao gant eul leor oferenn. — Na vankomp morse d'ar gousperou dre hor faot.

4° — Heuliomp gant evez lezenn ar vijil bep gwener.

5° — Kinnigomp hon oberou da Zoue bep mintin, lennomp bemnoz Buhez Hor Salver Jezuz-Krist pe Buhez ar Sent, ha lavaromp da-c'houde ar pedennoù asamblez.

6° — Karomp hon nesa a-greiz hor c'halon, ha greomp vat d'ezan ken lies gwech ma c'hellimp.

INTANSION JENERAL AR MIZ : Kaout eur galon bur.

INTANSION EVIT AR MISIONOU : Danjer ar spered dizoue er misionou.

PEDENN DA LAVAROUT BEMDEZ : Kalon Sakr a Jezuz, kinnig a ran d'eoc'h dre Galon Dinamm Mari pedennou, oberou ha poaniou an dervez-man, evit rapari an dismegans graet d'eoc'h dre hor pec'hejou hag evit an holl vennoziou hoc'h eus hoc'h-unan, p'en em ginnig war an aoter. — O c'hinnig a ran d'eoc'h dreist-holl evit m'hor bezo holl eur galon bur.

MIZ GOUERE 1933

Deiziou	GOUELIOU	Indoljansou
1 S	Gwad Prizius Hor Salver J.-K.	
2 S	4 th goude ar Pantekost — Gouel Vization ar Werchez-Vari	A. J.
3 L	S. Leon II, pab	
4 M	Eus an eizved	
5 M	S. Anton M. Zakarria	
6 Y	Eizved an ebistel S. Per ha S. Paol.	
7 G	SS. Siril ha Metod E.	
8 S	Santez Elizabeth a Bortugal 3 U.	I. L.
9 S	5 th goude ar Pantekost — Santez Veronika	I. L.
10 L	Ar seiz Breur Merzerien.	
11 M	S. Nikolas hag e gonsorted Mm 1 U.	I. L.
12 M	S. Yann Gualbert	
13 Y	S. Anaklet P. M.	
14 G	S. Bonavantur E. D. 1 U.	I. L.
15 S	S. Herry K.	
16 S	6 th goude ar Pantekost	
17 L	S. Alexis	
18 M	S. Kamil a Lellis	
19 M	S. Visant a Baol	
20 Y	S. Jerom Emilian K.	
21 G	S. Fransez Solano 1 U.	I. L.
22 S	Santez Mari-Madalen, penitancez — Pardon stez Anna Wened evit ar re a zo en Drede-Urz	
23 S	7 th goude ar Pantekost — S. Laurans, 1 U.	I. L.
24 L	Plac'h-Eurus Kunezond V, 2 U.	
25 M	S. Jakez, abostol	
26 M	SANTEZ ANNA, patronnez ar Vretoned	
27 Y	P. E. M. Madal, Martinengo G. 2 U.	I. L.
28 G	S. Nazer hag e gompagnunez Mm.	
29 S	Santez Marta G.	
30 S	8 th goude ar Pantekost	
31 L	S. Ignas a Loyola K.	

Pedomp an eil evit egile

Setu aman an intansionou a zo bet digaset d'eomp er miz tremenet haz ar re varo a zo bet goulnnet pedennou evito. Ni hor bezo sonj anezo en hon oferennoù hag en hor pedennou, ha goulnenn a reomp ivez digant hol lennerien pedi evito.

INTANSIONOU : Meur a retred ; tud klanv ; tud o klask labour.

HON ANAON : Catherine Rivier ; Anne-Marie Balidec, euz an Drede-Urz (Plouneour-Menez) ; houman a oa eur vaouez a feiz krenv fidel d'ober katekiz d'ar vugale ; e-pad ousspenn 60 vloaz e reas war-dro chapel Itron-Varia ar Relek ; medalen a enor an Eskopti a oa bet roet d'ez. — Marie-Jeanne Kerbrat, Kommana ; Rosalie Thomas, Plabenneg ; an I. Ancel, Brest ; Anna Le Gal, Baud ; Marie-Renée Tréhour, Guidel ; Jeanne Salaün, Plonévez-ar-Faou.

Ar re-holl a skign « Ar Vuhez Kristen » pe o deus digaset d'ezhi kounanacthou a enor.

Renseignements pratiques

pour ceux qui adoptent la combinaison A.

1) — Les dessins, photographies, cartes postales représentant l'église paroissiale, les chapelles ou monuments historiques que l'on voudrait voir reproduire dans le cliché-titre de la 1re page, doivent nous être adressés UN MOIS AVANT que ne paraisse le 1er numéro du bulletin. — Nous indiquer en même temps le titre du bulletin.

2° — Indiquer le nombre d'exemplaires que l'on désire recevoir pour le premier numéro en vue de la propagande (un par famille).

Combien d'exemplaires français ?
Combien d'exemplaires bretons ?

3° — Le premier tirage est expédié au clergé paroissial, qui en assure la distribution et recueille les abonnements.

Ne pas tarder à nous faire parvenir les abonnements reçus, afin que nous puissions faire faire pour chacun d'eux une plaquette à adresse.

4° — Le texte spécial à la paroisse peut être soit français, soit breton, soit bilingue, mais il est toujours le même pour tous les abonnés de la paroisse.

Le texte commun seul peut être ou français ou breton suivant le désir de chaque abonné.

5° Ecrire D'UN SEUL COTE DE LA FEUILLE ET TRES LISIBLEMENT, en formant bien toutes les lettres, SURTOUT SI LE TEXTE EST BRETON, car nos linotypistes ne connaissent pas la langue bretonne et exigent une copie parfaitement lisible. —

6° — La copie doit nous parvenir QUINZE JOURS AVANT que le bulletin paraisse.

7° — Le bulletin paraît SOIT LE 1er, SOIT LE 15 DU MOIS suivant les possibilités. Cette date est fixée d'accord avec l'imprimeur.

8° — Tous les abonnements d'une paroisse PARTENT DU MEME MOIS et sont renouvelables à la même époque.

Cependant on peut recevoir des abonnements à toute autre époque de l'année ; mais dans ce cas, les nouveaux abonnés paient uniquement pour les numéros à paraître, à raison de 0 fr. 60 par numéro.

Exemple : En supposant que l'abonnement parte de Février, celui qui s'abonnerait en Septembre, paierait pour cinq mois (septembre, octobre, novembre, décembre, janvier) c'est-à-dire : TROIS FRANCS (0,60×5).

Un bulletin paroissial pour chaque paroisse grâce aux combinaisons de «La Vie Chrétienne»

(Edition française et édition bretonne)

Combinaison A

Les adhérents de la combinaison A reçoivent :

1° — Pour un minimum de 100 exemplaires.

4 PAGES de texte paroissial (servant de couverture) et 16 PAGES de texte commun (FRANÇAIS, BRETON DE QUIMPER ou BRETON DE VANNES, SUIVANT LE DÉSIR DE CHAQUE ABONNÉ).

La page 1 de la couverture comporte un CLICHÉ-TITRE FOURNI PAR NOUS (nous envoyer photos, cartes postales, pour faire exécuter le dessin).

Le bulletin est livré PIQUÉ, ROGNÉ et est EXPÉDIÉ PAR LA POSTE à chaque abonné. — Le premier numéro est fourni largement en vue de la propagande, à raison de 1 exemplaire par famille. — Sauf avis contraire, nous corrigeons nous-même toutes les épreuves.

Abonnement : 8 fr. par an.

2° — Pour un minimum de 400 exemplaires.

8 PAGES de texte paroissial et 16 PAGES de texte commun. Les autres conditions sont les mêmes que pour le 1°.

Abonnement : 8 fr. par an.

Combinaison B

Nous livrons sans pagination les 16 pages intérieures de « La Vie Chrétienne » (édition française ou édition bretonne). — Cette combinaison permet au clergé paroissial de faire imprimer ou de polycopier lui-même sa partie spéciale.

Prix : les 50 exemplaires..... 9 fr. franco
— les 100 exemplaires..... 16 fr. franco

Le prix au cent sert de base pour toute quantité au-dessus de ce chiffre.

Envoi sur demande de tous renseignements complémentaires et de spécimens gratuits de bulletins paroissiaux.

Le Gérant : G. LE BAYON.